

A «MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG» ALAPSZABÁLYAI.

I. SZAKASZ.

A társaság czíme, céljai és eszközei.

1. A társaság czíme: «Magyar pædagogiai társaság»; székhelye Budapest.

2. A társaság célja és működési köre: A pædagiának és segéd-tudományainak magyar nyelven művelése, a hazai közoktatásügy egész körében felmerülő elvi kérdéseknek tudományos jellegű tárgyalása, a pædagogia multjának kutatása, a pædagogiai elvek népszerűsítése és terjesztése.

3. A társaság eszközei: A társaság:

a) felolvasásokat és vitatkozásokat rendez a nevelés és közoktatás köréből merített pædagogiai kérdésekről;

b) szakszerű folyóiratot ad ki;

c) anyagi erejéhez mérten, pædagogiai szakkönyvtárt létesít, pædagogiai művek kiadásáról gondoskodik, ilyenekre pályázatokat hirdet, eshetőleg kiváló pædagogiai műveket jutalommal tüntet ki.

II. SZAKASZ.

A társaság tagjai, ezeknek kötelességei és jogai.

4. A társaság tagjai négyfélék:

a) tiszteletiek,

b) rendesek,

c) külsők,

d) alapítók.

5. Tiszteleti tagokul oly férfiak és nők választhatók, kik a pædagogia elméleti vagy gyakorlati művelése körül érdemeket szereztek.

Számuk korlátlan. Három tiszteleti- vagy rendes tagnak írásban az elnökséghez beadott ajánlatára a nagy-gyűlés által titkos szavazattal választatnak; de megválasztottnak csak abban az esetben tekinthetők, hogy ha a nagy-gyűlésen jelenlevő tiszteleti- és rendes tagok legalább két harmadának szavazatát nyerték.

6. Külföldi egyének tiszteleti tagokul csak a kormány előzetes jóváhagyásával választhatók.

7. A tiszteleti tagok ugyanazokat a jogokat gyakorolhatják, a melyek a rendes tagokat megilletik; a társaságot céljai elérésében támogatják.

8. A rendes tagok a hazai közoktatásügy s különösen a magyar paedagogiai irodalom kiválóbb munkásai közül mindenkor élethossziglan választatnak, figyelemmel arra, hogy mindennemű tanintézetnek és a közoktatásügyi adminisztráció minden ágának képviselői, társadalmi állás és nem különbsége nélkül, a társaságban helyet foglaljanak.

9. A rendes tagok száma nem lehet száznál nagyobb.

10. A társaságnak első rendes tagjait az alakuló gyűlés választja. E rendes tagok azután bármely rendes ülésekben tetszés szerinti időben titkos szavazattal a társaságot mindaddig újabb rendes tagokkal kiegészíthetik, míg a 9. §-ban megállapított maximális szám teljes. Megválasztottnak csak az tekinthető, ki a szavazásra jogosított jelenlevő tagok legalább két harmadának szavazatát nyerte.

11. Ha a rendes tagok száma elérte a 9. §-ban megállapított maximumot, akkor újabb rendes tag csak egy rendes tag helyének megüresedése esetén választható.

A megüresedett rendes tagsági helyek betöltése az évi nagy-gyűlésen titkos szavazattal, egy tiszteleti- vagy rendes tagnak az elnökséghez beadott ajánlatára, eszközöltetik. A ki a szavazásra jogosított jelenlevők legalább két harmadának szavazatát nyerte, megválasztottnak tekintendő.

12. A rendes tagok, az alakuló gyűlésen megválasztottakat kivéve, kötelesek megválasztásuktól számított három év leforgása alatt székfoglaló felolvasást tartani, a minek megtörténte után jogaik élvezetébe lépnek.

A ki e fentebbi köteletségének három év leforgása alatt meg nem felelt annak választása érvénytelenné válik; helye a legközelebbi nagy-gyűlésen betölthető.

13. A tiszteleti és rendes tagok kötelesek a társaságot céljai elérésében támogatni és közreműködni arra, hogy az a maga elé tűzött feladatokat mentől sikeresebben megoldja.

A társaság minden ülésében tanácskozó és szavazó joggal résztvehetnek; a társaság saját kiadványait ingyen megkapják.

14. Külső tagok oly egyének lehetnek, a kik a közoktatás terén működnek vagy működtek.

A felvételt egy tiszteleti- vagy rendes tag ajánlatára az elnökség eszközli.

15. A külső tagok kötelesek a társaság céljainak előmozdítására minden polgári évre két forintot a társaság pénztárába befizetni.

E kötelezettség a felvételtől számítva, három évre terjed; ha az illető a harmadik év július hava 1-éig kilépését be nem jelentette, akkor kötelezettsége újabb három évre szól.

16. Az évi tagsági díj minden év első negyedében a társaság pénztárnoka kezéhez fizetendő.

Az oly külső tagtól, a ki tagsági díját három éven át nem fizeti, az elnökség a társaság követelését bírói úton behajthatja. Illetékes valamely budapesti bíróság.

17. A külső tagok a társaság által kiadott folyóiratot tagsági díjuk fejében; egyéb kiadványait mérsékelt áron kapják. Oly tagokkal szemben, a kik egy évi tagsági díjjal hátralékban vannak, a folyóirat küldése mindaddig felfüggeszthető, míg kötelességöknek eleget nem tettek.

18. A külső tagok a társaság minden, felolvasó ülésén megjelenhetnek, a tanácskozásokban résztvehetnek és értekezéseket az elnökséghez beküldhetnek, a melyeket ez a napirendre kitűzhet.

19. Alapító tagok azok, a kik a társaság céljaira legalább ötven forintot fizetnek be, vagy 50 frtról szóló jelzalogos kötvényt, esetleg 50 frt névértékű állami- vagy az állam által biztosított értékpapírt adnak.

20. Az alapító tagok ugyanazon jogokkal bírnak, mint a külső tagok.

21. A nagy-gyűlésnek jogában áll oly tagokat, a kik polgári- vagy társadalmi életben botrányt okoztak, az egyesületből kizárni. A szavazás ilyen esetekben mindig titkos és a szavazatoknak kétharmada dönt. A kizárt tagnak jogában áll a kormányhoz felelkezni.

III. SZAKASZ.

A. társaság ügykezelése.

22. A társaság ügyeit intézik:

a) a nagy-gyűlés;

b) a tisztségviselőkből álló elnökség;

c) az ülések.

23. A nagy-gyűlés minden évben, lehetőleg ennek első negyedében oly időben tartandó meg, hogy a vidéki tiszteleti és rendes tagok is

részveghessenek. Idejét, helyét és napirendjét az elnökség állapítja meg és a társaság folyóiratában kihirdeti.

24. A nagy-gyűlés teendői: *a)* a titkár évi jelentése a társaság működéséről; *b)* az évi számadás, a levéltár és könyvtár megvizsgálása; *c)* a jövő évi költségvetés megállapítása; *d)* tiszteleti és rendes tagok választása; *e)* tisztségviselők választása; *f)* indítványok; *g)* esetleg az alapszabályok módosítása. A nagy-gyűlésen azon kívül felolvasások is tarthatók közérdekű pedagógiai kérdésekről.

25. A nagy-gyűlés határozatra képes, hogyha legalább 30 szavazásra jogosult tag jelen van. A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak, az 5. és 11. §§-okban megemlített eseteket kivéve.

26. A társaság folyó ügyeit az *elnökség* intézi. Ennek tagjai az elnök, három alelnök, a titkár, a szerkesztő, a jegyző, a könyvtárnok, a pénztárnok és az ellenőr.

27. A társaság nyílt szavazással választhat élethossziglan tiszteleti elnököt is, a ki az elnökségnek tagja.

28. A tisztségviselőket három évre a nagy-gyűlés választja titkos szavazással a tiszteleti- és rendes tagok sorából.

A titkár, szerkesztő és pénztárnok a társaság anyagi erejéhez mérten, tiszteletdíjban részesülhetnek.

29. Az *elnök* a társaság képviselője hatóságokkal szemben; ő vezeti az üléseket és utalványozza a folyó kiadásokat.

30. Az *alelnökök* az elnököt akadályoztatása esetén helyettesítik. Egyik alelnök a felső-, a második a középiskolai, a harmadik a népoktatási tanügy terén működő tagok közül választandó.

31. A *titkár* főgondja a társaság szellemi működésének folytonos ébrentartása. Ő kezeli az irodaügyet, szerkeszti az évi jelentéseket és más iratokat, előkészíti és rendezi a nyilvános felolvasásokat.

32. A *szerkesztő* a társaság folyóiratát szerkeszti és a nagy-gyűlésnek felelős.

33. A *jegyző* vezeti az ülések jegyzőkönyveit és azokról a társaság folyóirata számára tudósításokat szerkeszt.

34. A *könyvtárnok* a társaság könyveit és régebbi iratait őrzi; ezekről lajstromot vezet.

35. A *pénztárnok* nyilvántartja a társaság összes tagjait és a folyóirat előfizetőit; beszedi a tagsági- és előfizetői díjakat; kifizeti az elnök által utalványozott összegeket; gondoskodik arról, hogy a társaság készpénze, az elnökség határozatai szerint, gyümölcsözőleg elhelyeztessék; negyedévenként a rendes tagok ülésein szóbeli jelentést tesz a pénztár állapotáról, nagy gyűlés alkalmával évi részletes számadást mutat be.

36. Az *ellenőr* negyedévenként megvizsgálja a pénztárnok könyveit és a pénztárt és erről az elnökségnek jelentést tesz.

37. A társaság, a nagy szűnidőt kivéve, rendszerint havonként felolvasásokat és vitatkozásokat rendez.

38. A társaság folyó ügyei a rendes tagok zárt ülésein intéztetnek el, a melyek rendszerint a felolvasó ülések után tartatnak.

IV. SZAKASZ.

Alapszabályok változtatása ; feloszlás.

39. A társaság alapszabályait csak a közgyűlés változtathatja meg, egyszerű szótöbbséggel. A módosított alapszabályok helybenhagyás végett, a magy. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

40. A társaság felosztását egy évnegyeddal előbb kihirdetett közgyűlésen a tagok kétharmada, vagy, ha ennyi tag nem gyűlt volna össze, akkor egy hasonló módon kihirdetett újabb közgyűlésen a jelenlevő tagok határozzák el; kétharmad szótöbbséggel.

41. A társaság feloszlása esetén minden vagyona a közgyűlés által kijelölendő tudományos célra fordítandó, mely határozat azonban fogantatás előtt a m. kir. belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

42. Ha a társaság az alapszabályokban meghatározott cél és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelendő vizsgálat eredményéhez képest fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására, feloszlás terhe alatt, köteleztetik.

Budapest, 1891. szeptember 7-én.

Dr. KLAMARIK JÁNOS, s. k.,
elnök.

SZUPPÁN VILMOS, s. k.,
jegyző.

77451. szám.
V. 10.

Látta a magy. kir. belügyminiszter.
Budapesten, 1891. évi október hó 24-én.

A miniszter helyett:

(P. H.)

LUKÁCS GYÖRGY, s. k.,
államtitkár.